

Здравето на пчелите: Как ЕОБХ помага да ги опазим

Европейският орган за *безопасност на храните* (ЕОБХ) се обединява с Европейската комисия и с Френската агенция за здраве и безопасност (Anses) след публикуването в списание "Science" (Наука) на две нови научни изследвания, които навеждат на мисълта, че пестицидите и по-конкретно неоникотиноидите (neonicotinoids) могат да бъдат свързани с изчезването на медоносната пчела. ЕОБХ ще анализира тези научни изводи в контекста на текущата си работа върху здравето на пчелите.

Научните експерти на ЕОБХ в момента са ангажирани в няколко научни проекта, свързани със здравето на пчелите основно в областта на пестицидите, здравето на животните и растенията, и генетично модифицираните организми (ГМО).

Медоносните пчели играят важна роля в опрашването на широк спектър от култури и диви растения. Производството на около 80% от 264 растителни видове, отглеждани в Европейския съюз, зависи пряко от насекоми-опрашители, най-вече пчели, а общата годишна стойност на опрашването се оценява на милиарди долари.

Освен опрашването пчелите също така дават хранителни и други продукти като мед, цветен прашец, восък за хранително-вкусовата промишленост, пчелно млечице и др.

Като се има предвид значението на пчелите в екосистемата, в хранителната верига и множеството услуги, които те предоставят на хората, опазването им е от съществено значение. С указа си за подобряване на безопасността на храните в ЕС и гарантиране на високо ниво на защита на потребителите, ЕОБХ може да изиграе важна роля за опазването им.

Желанието на ЕОБХ е да определи риска в по-широк и интегриран подход, за да могат да предоставят на оценителите на риска подробна консултация, на чиято основа да бъдат вземани решенията. Основната цел е да се идентифицират областите, които биха се възползвали от по-интегриран подход при оценка на рисковете за пчелите.

В основата на работата на органа в тази област е документ, който ще бъде публикуван тази година с насоки за оценка на риска за пчелите, възникващ от продуктите за растителна защита. Съветът на ЕОБХ бе поискан от Европейската комисия през 2011 г., след като членове на Европейския парламент и пчеларски асоциации изразиха загриженост относно целесъобразността на настоящата схема за оценка на риска. Ръководството ще бъде предшествано от друг важен документ, който ще бъде завършен до края на април: научна становище за разработването на оценка за риска от продукти за растителна защита.

Отделът на ЕОБХ, занимаващ се с пестицидите, предлага също и преглед на литературата с насоки към водната и сухоземната екотоксикология. До средата на 2012 ще бъде извършен преглед на наличната научна информация за взаимодействията между пестицидите и други фактори.

Експертите от отделите на ЕОБХ, които отговарят за здравето на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и нововъзникващите рискове, в момента изготвят

научно становище относно риска от появата и разпространението на малкия кошерен бръмбар (*Aethina tumida*) и кошерния акар в Европа. Малкият кошерен бръмбар може да бъде фатален за пчелните колонии, причинявайки щети на кошера, на съхранявания мед и цветен прашец. Заразяване с повече бръмбари може да бъде причина пчелите да напуснат своя кошер.

ГМО- проблемът също е активен в тази област, тъй като скорошна оценка за безопасността на храните / фуражите откри следи от генно модифицирани полени, масло, семена от рапица и царевицата, цветен прашец и мед.

ЕОБХ е събира информация за нарастващите загуби на колонии от медоносната пчела. Системата за наблюдение в момента се използва в 27-те държави-членки на ЕС.

В допълнение ЕОБХ получи мандат от Комисията за преценка на научния анализ за превантивното недопускане на пазара на третирани царевични семена в Италия. Органът е поискал от италианския изследователски проект (APENET) да представи в рамките на три месеца доклад за резултатите.

Специалисти от ЕОБХ по нововъзникващите рискове наскоро участваха в работна група, създадена от ANSES, Френската агенция за национална безопасност на храните, за анализиране на научен документ за взаимодействие на патогени и пестициди върху смъртността на медоносните пчели, както и за по-тясно научно сътрудничество между ЕОБХ и ANSES.